

Тема: Розв'язування задачі на дві дії складанням виразу (ознайомлення).

Запис чисел у вигляді суми розрядних доданків. Година і хвилина.

Мета: Ознайомити учнів з розв'язанням задач на дві дії шляхом складання виразу. Формувати навички записувати числа у вигляді суми розрядних доданків. Розвивати математичне мислення, увагу, пам'ять. Сприяти розвитку ціннісного ставлення до себе.

Обладнання. Малюнок Попелюшки, черевичок маленького розміру, лялька, таблиці, карти для усного рахунку, картки з диференційованими завданнями.

Тип уроку. Урок – казка.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

-- Сьогодні у нас незвичайний урок – казка у гості спішить.
Хто ж до нас прийде?
З добром чи зі злом?
Ми відгадаємо вмить.

-- Діти, будьте уважні, з ким ми поринемо в урок-казку ви скажете, коли відгадаєте загадку:

Плакати мені не личить
просто засмутилась я,
що загубила черевичок
на балу у короля. (Попелюшка)

(Вчитель вивішує на дошці зображення Попелюшки).

II. Повідомлення теми і мети уроку.

-- Ми сьогодні відтворимо казку «Попелюшка» на свій математичний лад і водночас ознайомимося з розв. задач на дві дії складанням виразу, навчимося записувати числа у вигляді розрядних доданків, розв'яжемо приклади і задачі, попрацюємо з геометричним матеріалом.

-- В одному царстві жив заможний чоловік. Жінка його померла, залишивши дівчинку – добру, привітну, гарну. Чоловік одружився вдруге. У мачухи були свої дві дочки і їй дуже не подобалася Попелюшка. Бідну дівчинку змушували виконувати найбруднішу і найважчу роботу в будинку, на городі, але вона мовчки терпіла знущання злої мачухи і її дочок.

1. Каліграфічна хвилинка

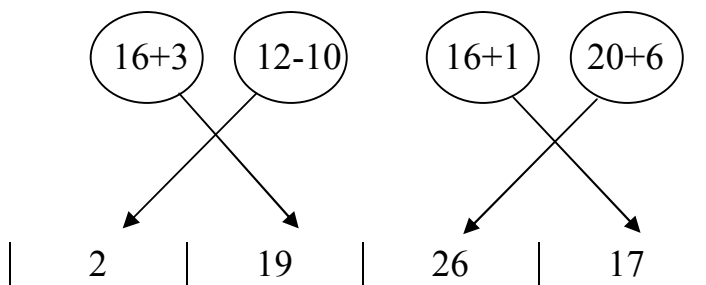
-- Поки Попелюшка миє посуд, ми напишемо в зошиті число 32.

(Пояснення вчителя як писати число 32. Цифри пишемо рівненько, адже Попелюшка була дуже старанною, все робила акуратно).

2. Усна лічба.

Гра «Допоможи Попелюшці».

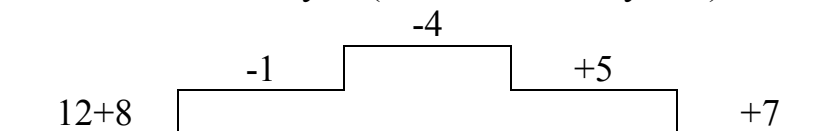
Попелюшка перемила весь посуд, тепер допоможемо покласти його на своє місце. (На дошці намальовано «тарілки» з прикладами і «поличка» з відповідями. Учням потрібно обчислити приклади і відповідною стрілкою вказати місце «тарілки» на «поличці»).

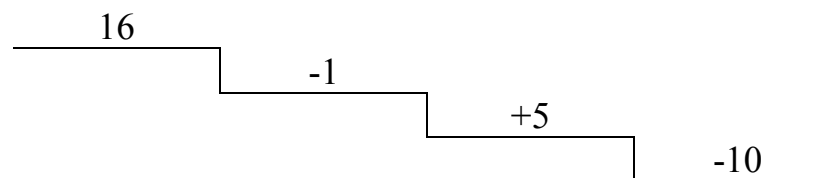
3. Диференційоване розв'язання прикладів.

– Впоравшись із посудом, дівчина поспішила помити сходи. А вони були ось які:

Одні вели до кімнати мачухи (для сильніших учнів):

Інші сходи прямували до кімнати її дочок (для слабших учнів):

4. Розв'язування віршованих задач.

-- Закінчивши цю роботу, Попелюшка побігла полоти грядки і збирати овочі.

- * В Попелюшки у корзині
6 зелених капусти,
7 морквин, 1 буряк.
Полічить ми зможемо? Як?
Дівчинці цій допоможіть
Овочі всі полічить! ($6 + 7 + 1 = 14$)
- Не спішіть відпочивати,
треба нам порахувати
7 зелених огірків,
5 довгастих кабачків.
помідорів так зо 5

у корзиночці лежать.
 Полічить вона не може.
 Хто цій дівчинці допоможе? $(7 + 5 + 5 = 17)$

5. Робота в зошитах.

1. Математичний диктант.

-- А ще Попелюшці треба було наносити дров. Збирає вона полінья:

-- Ну і ви часу не гайте,
 Попелюшку виручайте.
 Відповіді запишіть –
 Дівчинці допоможіть.

- 30 зменшити на 1;
- перший доданок 16, другий – 4. запишіть суму;
- 50 плюс 3;
- запишіть різницю чисел 90 і 40;
- 14 мінус 10;

Перевірка: 31, 20, 53, 50, 4.

-- Назвіть одно- і двоцифрові числа.

IV. Робота з підручником.

1. Розв'язання задач.

№ 331 – письмово з поясненням.

1) $50 \text{ к.} + 30 \text{ к.} = 80 \text{ к.};$

2) $90 \text{ к.} - 80 \text{ к.} = 10 \text{ к.}$

№ 332 – письмово.

1) $10 \text{ р.} - 3 \text{ р.} = 7 \text{ р.};$

2) $7 \text{ р.} + 8 \text{ р.} = 15 \text{ р.}$

Вираз: $(10 - 3) + 8 = 15 \text{ (р.)}$

2. Розв'язання прикладів (диференційоване)

--- Розтопила Попелюшка піч та й готує смачну страву. Що ж вона зварила сьогодні? Про це ви дізнаєтеся, коли обчислите приклади, використовуючи для відповіді таблицю. А щоб вам було зручніше прочитати назву страви, біля кожної відповіді в дужках запишіть букву з таблиці.

$30 + 40 + 5 =$

$3 + 20 + 30 =$

$20 + 7 + 50 =$

$40 + 2 + 6 + 30 =$

$80 + 6 + 10 =$

$30 + 1 + 60 + 6 =$

1	75	3	4	5
а	б	в	г	е
6	77	8	96	10
ж	о	і	р	л
11	78	13	97	15
с	и	т	к	п
16	17	18	19	53
ю	ж	м	я	щ

Перевірка: борщик

3. Робота з дидактичним матеріалом

№ 333 – приклади (розклад на розрядні доданки)

$$45 = 40 + 5 \quad 93 = 90 + 3 \quad 77 = 70 + 7$$

$$64 = 60 + 4 \quad 99 = 90 + 9 \quad 28 = 20 + 8$$

- Хто з вас знає, з чого варять борщ?

Вірш на увагу.

-- Зараз я прочитаю вірш, а ви уважно послухайте і скажете, який овоч забули назвати.

А я чищу овочі для борщу –
Скільки треба овочів – полічу!
Три картоплинки, дві цибулинки,
ще червоний бурячок та одна морквинка,
корінець петрушки – буде смачна юшка.

-- Якого овоча немає в нашому борщі? (Капусти)

Фізкультхвилинка

3. Робота над задачею.

-- Одного разу король вирішив організувати в королівстві бал. Отримали запрошення і мачуха з дочками. Вони наказали Попелюшці пошити красиві плаття. Сіла дівчина до роботи, почала шити сукні.

- А ви допоможіть нашій героїні впоратися із цією задачею.

№ 338 - письмово, коментовано.(робота в групах)

$$1) 3 \text{ с.} + 4 \text{ с.} = 7 \text{ с.}; \quad 1) 12 \text{ с.} - 3 \text{ с.} = 9 \text{ с.};$$

$$2) 12 \text{ с.} - 7 \text{ с.} = 5 \text{ с.} \quad 2) 9 \text{ с.} - 4 \text{ с.} = 5 \text{ с.}$$

$$\text{Вираз : } 12 - (3 + 4) = 5 \text{ (с.)}$$

(Запис задачі у зошитах).

-- Пошила сукні Попелюшка, стала їх прикрашати. Та раптом...

Ось краплинки – бісеринки покотились,
у травичці у зеленій погубились.
Поможіть мені, малята, позбирати,
та на ниточку тоненьку населяти.

№ 335 – знайти суму $a + 20$ і різницю $80 - a$, якщо $a = 40$.

-- Які бісеринки покотилися? Назвіть їх і запишіть у зошитах («Мікрофон»)

Працювали ви старанно, зшили суконь карнавал,

І поїдете, напевно, з Попелюшкою на бал?

-- Нарешті настав довгоочікуваний день. Мачуха сердито поглядала на радісну Попелюшку. – Добре, - мовила вона, - ти зможеш поїхати на бал, але спершу виконай завдання, які я тобі дам..

Завдання 2. Робота з дидактичним матеріалом (за варіантами).

-- Запишіть числа, які складаються з:

$$1 \text{ дес. } 2 \text{ од.} = \quad 1 \text{ дес. } 4 \text{ од.} = \quad 30 + 7 = \quad 40 - 1 =$$

$$1 \text{ дес. } 8 \text{ од.} = \quad 1 \text{ дес. } 9 \text{ од.} = \quad 90 + 4 = \quad 80 - 1 =$$

(Запис у зошитах)

Завдання 3

№336 – пояснення вчителя про годину і хвилину.

Завдання 4 геометричний матеріал

-- Виконала всі завдання Попелюшка, сіла і заплакала. Аж раптом ... з'явилася чарівна фея – її хрещена мати. Вона пообіцяла, що дівчинка потрапить на бал, якщо прикотить з городу гарбузи. Попелюшка виконала завдання феї, а та перетворила гарбузи у чудову карету. Ось яку:

- Та чи зможе поїхати наша героїня в такій кареті? Потрібно подумати, яке число вставити, щоб колесо дорогою не відлетіло. (Діти виконують завдання)

-- З яких геометричних фігур складено карету?
(трикутник, квадрат, прямокутник, коло).

-- З мишенят фея зробила гарних коней. Торкнувшись чарівною паличкою до сукні Попелюшки, перетворила її у гарне плаття, розшите золотом. Тільки-но хотіла дівчина сісти в карету, аж тут виходить хлопчик – паж із кришталевими черевичками в руках і промовляє: «Я не чарівник, я тільки навчаюся, тож взуй їх. Нехай вони принесуть тобі щастя».

* *Диференційована робота з геометричним матеріалом*

-- Щоб взула Попелюшка черевички, нам потрібно виміряти їх довжину і накреслити в зошиті відрізок:

- а) який відповідає розмірові черевичка;
- б) на 5 см довший від розміру;
- в) на 2 см коротший від розміру.

(Учні креслять відрізки в зошитах).

IV. Підсумок уроку.

-- Молодці, впоралися з усіма завданнями наших казкових героїв. Щоб Попелюшка нарешті потрапила на бал, закрийте очі долонями і полічіть до 12.

(Поки учні рахують до 12, вчитель витягує із схованки ляльку у бальному вбранні, від її імені дякує учням за допомогу).

Ось і пролунав дзвінок –
закінчився наш урок.
За роботу по заслужі
щиро дякую вам, друзі.

*Підготувала та провела
вчитель 2-В класу, старший вчитель
Березнівського НВК «ЗОШ І ст. ДНЗ»
Сівук Любов Василівна*